

Hana Čadová
1.roč. nav. mag.
Archivnictví, PVH

Dijonské lyceum a jeho studenti z Čech

VZNIK A VÝVOJ ČESKOSLOVENSKÉ (ČESKÉ) SEKCE¹

Období 1920 - 1938

O tom kdo stál u vzniku československé sekce na Carnotově lyceu existují dvě verze. Jedna z nich připisuje zásluhy o vznik budoucímu presidentovi Československé republiky Edvardu Benešovi. Druhá verze říká, že o vznik československé sekce se zasloužil především úředník ministerstva školství Ferdinand Špíšek.

Důležitou osobou, která se také zasloužila o možnost studia Čechoslováků ve Francii byl Ernst Denis, ten po vzoru jiných států, které ve Francii už své středoškolské sekce měli, založil v Paříži Institut Slovanských studií,² jeho myšlenku pak pomáhali rozvíjet jeho přátelé profesor Louis Eisenman a Etienne Fournol.³ Po jeho příjezdu do Prahy byl právě Špíšek pověřen vypracováním programu týkajícího se kulturních a vzdělávacích vztahů mezi Francií a Československem. Chystaný projekt na diplomatické úrovni zaštil generál Pellé. Vznik plánované československé sekce nenarazil na vážnější komplikace ani v Burgundsku, a tak nedlouho po podpisu dohody mezi Francií a Československem⁴ odjíždí do Dijonu první skupina studentů z Československa, kteří získali stipendium.⁵

Přes nepříznivý politický vývoj byl i v roce 1938 vypsán další konkurz na stipendia pro studium v Dijonu. Skupina nových studentů do Dijonu odjela šest týdnů⁶ po podepsání Mnichovské dohody.⁷ V červnu 1939 jsou československá sekce v Dijonu a s ní i další sekce existující v jiných francouzských městech zrušeny. Do protektorátu se vrátili jen někteří studenti a pracovníci z československé sekce. Část se jich rozhodla zůstat ve Francii.

Období 1945 - 1948

O obnovení československé sekce se jednalo ještě před skončením války. Dne 8. prosince 1945 byl podepsán dodatkový protokol k Prohlášení o vědeckých, literárních a školských stycích mezi Československem a Francií. Československá sekce tedy obnovila svou činnost. Ne však nadlouho. Vzhledem k politickému vývoji v Československu byla po únoru 1948 tato dohoda, z prosince 1945, ze strany Československa, vypověděna.

¹ Nejdůležitějším zdrojem informací mi byly www stránky české sekce Carnotova lycea

(<http://www.volny.cz/carnot/Historie.htm>) a stránky Maison de Bourgogne (<http://www.bourgogne.cz/>)

² o dalším vývoji Institutu se zmiňuje Václav Černý viz Paměti I. 1921 – 1938, Brno, 1994, s. 65

³ bývalý poslanec a tehdejší vicepresident

⁴ říjen 1920

⁵ 24. října 1920

⁶ Čestmír Císař se zmiňuje o sedmi týdnech, viz Císař, Čestmír: Člověk a politik. Kniha vzpomínek a úvah, Praha, 1998, s. 36

⁷ 15. listopadu 1938

Období 1965 – 1971 (1973)

Myšlenka na obnovení spolupráce v oblasti kultury a školství mezi Československem a Francií se objevuje v 60. letech. V roce 1965 v souvislosti s oficiální návštěvou Francie přijíždí do Dijonu Čestmír Císař. Díky jeho aktivitě byla v červnu 1965 mezi oběma vládami podepsána Dohoda o vědecké a technické spolupráci. Začátkem školního roku 1966 přijíždějí do Dijonu studenti z Československa. I toto obnovení činnosti sekce nemělo dlouhé trvání. Po okupaci Československa v r. 1968 nebyl v roce 1971 další konkurz pro studium v Dijonu vypsan. Od roku 1973 českoslovenští studenti na lyceum už nenastupují.

Období 1989 - ?

Po listopadu 1989 se mimo jiné začalo jednat i o obnovení středoškolské sekce ve Francii, tentokrát už jen české. I nyní byla důležitá iniciativa Čestmíra Císaře, který je v prosinci 1989 jmenován vyslancem se zvláštním posláním, s úkolem obnovit kulturní spolupráci s Francií.

V září 1990 nastupuje na Carnotovo lyceum nová skupina studentů z České republiky. Oproti dřívějším obdobím došlo k určitým změnám. Tou nejvýraznější je, že od obnovení spolupráce po r. 1989 mohou na lyceu studovat také dívky. Výběrové řízení se koná na ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy. Vybraní studenti se stávají stipendisty Regionální rady Burgundska a francouzské vlády.

STUDENTI Z ČECH

Jiří Voskovec

Jiří Voskovec pocházel z umělecky založené rodiny. Jeho matka, za svobodna Jiřina Pinkasová, byla dcerou malíře Soběslava Pinkase a Francouzsky Adrienne Denoncin, Přestože se Jiří s francouzštinou setkával již od dětství, odmítal se jí učit. Intenzivně se jí začal věnovat až před svým odjezdem do Dijonu. Tehdy mu matka dala intenzivní kurz francouzštiny.⁸

Vilém Vaksman, otec Jiřího, byl hudebník. Hudební vzdělání si ale dodělával postupně.⁹ Po sňatku s Jiřinou¹⁰, oba odcestovali do Ruska, kde Vilém získal místo kapelníka ve Vilně. Zpět do Čech, jako poddaní ruského cara, se vrátili v roce 1904. Důvodem návratu byl Vilémův zdravotní stav, který mu neumožňoval dále vykonávat své povolání. Rodina se

⁸ Borovičková, Adriana: Voskovec & Wachsmanni. Z rodinné kroniky a dopisů, Praha, 1996, s. 16, 40, 107

⁹ tamtéž: s. 34

uchýlila do domu na Sázavě, který patřil Pinkasům. Zde se 19.června 1905 narodil Jiří Vaksman neboli Jiří Voskovec, byl jejich třetím dítětem.¹¹

Období první světové války znamenalo pro Jiřího jednak dlouhodobé odloučení od otce, neviděli se pět let, od roku 1915 do roku 1920, jednak zákaz studia. „Nesměl chodit do gymnázia a maminka ho ostentativně dala do učení k truhlářské firmě na Kampě. To učednictví mělo velmi krátké trvání. Nakonec mu dovolili do gymnázia v Křemencové ulici chodit a to za kuriózních podmínek: sledoval vyučování a byl zkoušen jako ostatní ale nesměl být klasifikován.“¹² Na gymnáziu v Křemencové ulici se seznámil s Werichem, i když k jejich prvnímu setkání došlo o několik let dříve prostřednictvím Werichova bratrance Jaroslava Kopeckého. Jak sám říká v rozhovorech s Michalem Schonbergem, z tohoto setkání si pamatoval určitý pocit antagonismu „...vzájemně jsme se pozorovali ... dvě individuality stojí proti sobě...“¹³ Nedlouho po otcově návratu z Ruska¹⁴ odjel Jiří do Dijonu, kde studoval tři roky, v letech 1921 až 1924. Mezi jeho spolužáky patřil i Václav Černý, o kterém se zmíním později. O tom jakým studentem Voskovec byl mnoho informací není. Je zřejmé, že přechod na novou školu a do nového prostředí nebyl jednoduchý. Po prvním ročníku jak sám uvádí v rozhovorech „byl otrávený a nejistý“¹⁵ Kromě studia, které bylo jistě velmi náročné se Voskovec setkával se svým přítelem, malířem Josefem Šímou.¹⁶ „Voskovec ho vodil po městě (Dijonu –H.Č.) a těšil se z jeho přítomnosti. Nebo za ním jezdil do Paříže. A Šíma ho uváděl do galerií a kaváren, objevil mu Apollinaira, Picassa, Cocteaua, Delacroixe, toho zvláště miloval. Tam se také seznámil s filmy Chaplina, Fairbankse, s francouzskou hudbou a divadlem.“¹⁷ Díky Šimovi se seznámil s architektonicko-výtvarnou revue *L'Esprit nouveau*. Byl to také Josef Šíma, který mu zprostředkoval kontakt se sdružením Devětsil, jehož se po návratu stal členem až do svého vyloučení, kvůli natočení filmu *Pohádka máje*.¹⁸ Už v době svých studií ve Francii začal, právě prostřednictvím Devětsilu, publikovat své

¹⁰ 12. listopad 1892

¹¹ Borovičková, Adriena: Voskovec & Wachsmanni. Z rodinné kroniky a dopisů, Praha, 1996, s. 87 - 89

¹² tamtéž: s. 102

¹³ Shonberg, Michal: Rozhovory s Voskovcem, Praha, 2005, s. 16

¹⁴ Působil v legiích, kde si také změnil jméno na Václava Voskovce, které si po návratu nechal v únoru 1921 legalizovat. viz Cinger, František: Smějící se slzy aneb soukromý život Jana Wericha, Praha, 2004, s. 26

¹⁵ Shonberg, Michal: c.d., s. 28

¹⁶ *1891 - †1971, „... studuje pražskou akademii, 1919 je asistentem na brněnské technice, kde studoval stavební inženýrství, 1920 odjíždí do Francie, kde působí ve firmě Maumejean et frères. 1921 odjíždí do Paříže. Spolupracuje s časopisem *Umělecké besedy Život* a s časopisem *Stavba*, obesílal výstavy Devětsilu. 1926 získal francouzskou státní příslušnost. 1927 členem umělecké skupiny *Grand jeu*. 1945 – 1949 poradcem československého velvyslanectví v Paříži ...“ *Encyklopedie světového malířství*, Academia, Praha, 1975, s. 337

¹⁷ Cinger, František: Smějící se slzy aneb soukromý život Jana Wericha, Praha, 2004, s. 30

¹⁸ film z r. 1926, režie Karel Anton

básně ovlivněné především futurismem. V roce 1922 vyšel sborník Umělecké besedy - Život, kde kromě básní Seiferta a Teigehe vyšla i Voskovcova báseň „Cesta na motocyklu“.

Jeho láska k divadlu a určitý cit pro scénu se projevil už na lyceu, kde uspořádali revue, která se týkala Ramesse II., který se probudí a je konfrontován se současným světem.¹⁹

Ač jeho studijní začátky byly pravděpodobně dost těžké, úspěšně odmaturoval. Po úspěšně složené maturitě a návratu do Čech udělal přijímací zkoušky na práva. Jejich studium zakončil státnicí v roce 1927.²⁰ Po právech pokračoval ve studiu vybraných přednášek na Filozofické fakultě, především historie, dějin literatury a psychologie. V té době už i s Werichem oba působili v Osvobozeném divadle.

Mnoho lidí si myslí, že Osvobozené divadlo založili právě Voskovec s Werichem, ale to není pravda. Osvobozené divadlo vzniklo jako sekce Devětsilu v roce 1925.²¹ U jeho vzniku stáli Jindřich Honzl, Jiří Frejka a E.F.Burian. Voskovec i Werich zde působili jako řadoví herci. Program divadla byl zaměřen na avantgardu. Představení ještě nebyla pravidelná. Ve stejné době, někdy na podzim roku 1926, zazvonil Werich u Voskovcových dveří a pravil: „Já jsem četl Váš inzerát, že máte na prodej hrobku. Mám správnou adresu?“ „Ano, ovšem, pojdte dál. Račte, prosím.“ ...²² Z této nahrané situace se pak vyvinula hádka o ceně „naruby“, kdy každý nabízel míň. Hádka skončila Werichovým odchodem. Za chvíli se vrátil jakoby v civilu. V té samé době byl Voskovec předsedou zábavního výboru bývalých studentů francouzských lyceí, který připravoval mikulášskou besídku. Na ní poprvé představili tuto scénku, která měla ohromný úspěch a stala se jedním ze základů pro jejich první revue – West Pocket revue. Její premiéra se konala 19.4.1927 v Umělecké besedě. Hra byla velmi úspěšná a měla mnoho repríz, které se konaly pod hlavičkou Osvobozeného divadla. Tím pomalu končí éra amatérského Osvobozeného divadla. Divadlo se přesunulo do paláce U Nováků, kde se v r. 1929 konala premiéra hry Líčení se odročuje.

O Voskovcově působení v Osvobozeném divadle a o Osvobozeném divadle jako takovém je napsáno mnoho a proto se tomuto období nebudu více věnovat.

Éra Osvobozeného divadla končí na podzim roku 1938, kdy nebyla zahájena nová sezona kvůli mobilizaci, Mnichovu a nakonec i kvůli výnosu, že se provoz divadla zastavuje. Voskovec opustil stát na Silvestra 1938, odletěl do Zürichu, odtud vlakem do Paříže. Tam se o několik týdnů později setkal s Werichem a Ježkem a v lednu 1939 odpluli do Spojených států amerických. Po skončení druhé světové války se oba vrátili do Čech. Voskovec se ale

¹⁹ Cinger, František: Smějící se slzy aneb soukromý život Jana Wericha, Praha, 2004, s. 31

²⁰ tamtéž: s. 32

²¹ tamtéž: s. 42

²² Shonberg, Michal: Rozhovory s Voskovcem, Praha, 2005, s.69, Cinger, František: c.d., s. 44

nedokázal ztotožnit se situací v Čechách a po roce 1948 opět emigroval, tentokrát natrvalo. Až do roku 1950 žil v Paříži, odtud pak odletěl do USA. Prosadil se tam jako televizní, filmový i divadelní herec. K jeho nejznámějším filmovým rolím z tohoto období patří role ve filmu Dvanáct rozhněvaných mužů.²³

Václav Černý

Václav Černý byl dalším studentem lycea v Dijonu. Ve svých pamětech popisuje život na lyceu. Umožňuje tak vytvořit si představu jak fungovalo francouzské školství na státních gymnáziích ve dvacátých letech dvacátého století.²⁴

Předně je nutné říct, a ve Francii je tomu tak dodnes, že číselné označení jednotlivých ročníků je obrácené než u nás. Tedy od čísla nejvyššího k nejnižšímu, pokud se neužívalo zvláštních termínů pro označení určitých tříd. Na Carnotově lyceu bylo studium rozděleno na dva cykly – premiére cycle (petit cycle) a duxième cycle (grand cycle).²⁵ Studenti české sekce byli zařazováni na začátek velkého cyklu, do třídy druhé – classe de seconde, která odpovídala naší sextě. Po ní následovala calsse premiére a classe de philosophie.²⁶ Ve velkém cyklu se třídy ještě specializovaly na čtyři divize a to podle odborných předmětů. Černý se zvolil variantu zaměřenou na latinu a živé jazyky stejně jako Voskovec.²⁷

Václav Černý se také zastavuje u způsobu hodnocení výsledků studentů. Za jednotlivé práce nebo testy se získávaly body, přičemž byl stanoven maximální počet, který student v daném předmětu mohl získat. Neexistoval tu náš systém známek. Dalším rozdílem, o kterém se Černý zmiňuje, je rozdílný přístup profesorů ke studentům. Ve svých pamětech jej nazývá „emulation individuelle“ – osobní snažení. Jde o vyhledávání a podporu jednotlivců s talentem. Kdo nejevil dostatečnou snahu, sice studoval dál, ale dříve nebo později se dostal do situace, že probíranou látku nezvládal. Černý tento přístup srovnává s československým. Jemu se francouzský systém jeví jako nesporně lepší pro stát. Ve francouzském systému vidí vytváření nové vrstvy inteligence, zatímco v československém vidí jakýsi „systém průměrnosti“. Přímo k tomu říká: „ ... A naše škola česká? ... byla tu proto, aby státu poskytovala slušně ohoblovaný, spolehlivý byrokraticko-funkcionářský průměr, slovem okolkovanou zásobu jeho budoucích ouřadů...“²⁸. V Československu bylo (a možná i je)

²³ Tomeš, Josef a kol.: Český biografický slovník XX.století – III.díl, nakl. Paseka, 1999, s. 489

²⁴ Černý, Václav: Paměti I. 1921 – 1938, Brno, 1994, s. 13 – 22, 32 – 36, 38 – 42, 44, 45

²⁵ tamtéž: s. 11, 19

²⁶ U jiného zaměření bylo označení třídy pravděpodobně jiné.

²⁷ Černý, Václav: c.d., s. 20, 70

²⁸ Černý, Václav: Paměti I. 1921 – 1938, Brno, 1994, s. 32

cílem, aby z daného ročníku prošel stanovený počet studentů, pokud se tak nestane, je to špatná vizitka vyučujícího.

Další motivací pro studenty byly tabule cti. Každý měsíc, každý trimestr, protože ve Francii se školní rok dělil na trimestry, a na konci každého roku bylo vyhodnoceno pořadí studentů podle počtu dosažených bodů. A to jednak za studium v daném časovém období a jednak v jednotlivých předmětech. Tyto výsledky pak byly vyvěšovány na tabuli cti, která vysela u vchodu do lycea.²⁹

Další odlišností bylo postavení profesorů. I v tomto případě Černý srovnává se situací v Československu. Ve Francii neměli profesori na starost třídnické záležitosti. Nemuseli vést třídní knihy ani řešit kázeňské přestupky studentů. Profesori pouze přednášeli svou látku.³⁰ Odpovědnost za tyto záležitosti, především tu oblast kázeňskou, měli na starost „dohlížitelé“, kteří byli v žargonu studentů nazýváni piont. Jejich řádné označení bylo surveillant.³¹

Carnotovo lyceum byla škola internátního typu. Jak vyplývá z Černého pamětí, je pravděpodobné, že českoslovenští studenti i studenti z jiných vzdálených zemí se nevraceli na prázdniny domu, ale zůstávali ve Francii po celou dobu svého studia. Fakt, že šlo o internátní školu, se projevoval i v harmonogramu běžného studijního dne. Jak si Černý stěžuje, byla pro něj velmi nepříjemná představa, že na celý rok dopředu, přesně na každý den, každou hodinu, vlastně na každou minutu věděl, kde bude a co tam bude dělat. Z jeho líčení vyplývá, že řád na škole byl velmi přísný až vojenský. Jakýkoliv přesun studentů ze studovny do studovny byl po dozorem „piontů“. Odpoledne měli studenti povinnou přípravu v jedné ze studoven, kde měli svoje studijní pomůcky. Většinu z nich jim poskytovala škola. I při těchto přípravách byli pod neustálým dohledem, přičemž dohlížitel měl právo je večer ze studované látky vyzkoušet.³²

Studium na lyceu bylo zakončeno maturitou, která se od maturity v Československu výrazně odlišovala. I dnes je maturita ve Francii přijímacími zkouškami na další studium, nikoliv jen závěrečnou zkouškou na škole střední. Maturitní zkouška v Dijonu měla dvě části. První se skládala v classe premiére, tedy na konci druhého studijního roku, druhá na konci classe philosophie. U obou částí se skládala zkouška písemná a pokud student prospěl tak o týden později skládal zkoušku ústní. V první části se prověřovali znalosti ze všech dosud studovaných předmětů, přičemž největší důraz byl kladen na francouzštinu a latinu. V druhé části maturity, té o rok později, byla nejdůležitějším předmětem filozofie, které také bylo

²⁹ Černý, Václav: Paměti I. 1921 – 1938, Brno, 1994, s. 21

³⁰ viz tamtéž: s. 33

³¹ viz tamtéž: s. 15

³² viz tamtéž. s. 14 - 16

v classe philosophie věnováno nejvíce času. To, že maturitní zkouška byla první zkouškou na vysokou školu znamenalo, že zkoušejícími nebyli profesori ze střední školy, ale profesori z akademie, tedy profesori vysokoškolští. Místem konání maturitní zkoušky také nebylo lyceum, ale univerzita v Dijonu.³³

Je obtížné porovnávat tento systém se systémem v Československu, protože byl a je zcela odlišný. Černý ho považuje za více objektivní, právě z toho důvodu, že maturant nebyl zkoušen profesory, které on znal a oni jeho, ale lidmi, které zpravidla viděl poprvé v životě.

V souvislosti s maturitou je důležité upozornit že na lyceu se nepropadalo. Pokud Černý na systému francouzského školství něco kritizuje, pak je to právě toto. Student ať probíranou látku zvládal či nikoliv postupoval se svou třídou do dalších ročníků. Mohlo mu být sice školskou správou doporučeno, aby si daný ročník zopakoval, ale jeho rodiče to mohli odmítnout. Tak se místem, kde docházelo k lidově řečenému „prosívání“, stala až maturitní zkouška, konkrétně její první část. Nutno říci, že procento neúspěšných studentů bylo vysoké. Černý se zmiňuje o 60%.³⁴

Černý skládal první část maturitní zkoušky v červenci 1923, druhou část v červnu 1924.³⁵ Po jejím úspěšném absolvování ho čekaly zasloužené tři měsíce prázdnin v Čechách, po kterých nastoupil na studium Filozofické fakulty, obor romanistika a bohemistika. Po jejím absolvování působil v Institutu d'Études Slaves v Ženevě.³⁶ Přednášel také na Filozofické fakultě v Praze a Masarykově univerzitě v Brně. Po německé okupaci se aktivně účastnil domácího odboje, díky čemuž byl několik měsíců roku 1945 vězněn na Pankráci. Od roku 1945 byl řádným profesorem obecných a srovnávacích dějin literatury na Karlově univerzitě. Tento post byl nucen v roce 1951 opustit. Po roce 1953 pak pracoval v Kabinetu pro moderní filologii ČSAV. V 60. letech pak jako pracovník Komise pro soupis rukopisů při ČSAV. Byl jedním ze signatářů Charty 77.³⁷

Čestmír Císař

Dalším studentem Dijonského lycea, který stojí za podrobnější zmínkou je Čestmír Císař. Byl studentem ročníku 1936 – 1939.

Ve své publikaci „Člověk a politik. Kniha vzpomínek a úvah“ se na několika stranách zmiňuje o svých studiích v Dijonu. Poskytuje tak srovnání, jak se studia změnila či nezměnila od dob studií Voskovce a Černého.

³³ viz Černý, Václav: Paměti I. 1921 – 1938, Brno, 1994, s. 35, 36

³⁴ viz týž, s. 34, 35

³⁵ viz týž, s. 38, 43

³⁶ Tomeš, J.a kol.: Český biografický slovník XX.století, nakl. Paseka, 1999, s. 208

I nyní stály v čele Carnotova lycea tři osoby – ředitel (monsieur Proviseur), za studijní proces odpovídal m. Censeur a za hospodaření m. Econome.³⁸ Stejně zůstalo dělení studia na trimestry i způsob hodnocení žáků počtem bodů. Rozhodujícími pro ohodnocení žáka byly jeho výsledky trimestrálních závěrečných písemek. Vynikající studenti byli oceňováni a opět zpravidla knihou, tak jak se o tom zmiňuje Černý. „, Vyučovalo se čtyři dny v týdnu: pondělí, úterý, středa, pátek. Čtvrtky a soboty byly „volné“, neděle byla zasvěcena oddechu.“³⁹ Myslím si, že ve svých volných chvílích měli studenti větší volnost než ve 20. letech. Ve volných dnech mohli do 19 hodin volně chodit do okolí. Také na prázdniny, na rozdíl od dřívějších dob, někteří českoslovenští studenti jezdili domů. Jistý vliv na to mohl mít fakt, že cesta už netrvala tak dlouho. Černý i Císař se shodně zmiňují o vyšitém čísle na svém oblečení, které jim bylo přiděleno už při přijetí na studium, o snídaních, ke kterým dostávali ředěné víno i o pravidelnosti rytmu, kterým se lyceum řídilo.⁴⁰

Zásadní rozdíl mezi studiem Černého a Císaře byl dán vývojem politické situace. Vzhledem k podpisu Mnichovské dohody, nebylo jasné, zda se studenti z Československa do Dijonu vůbec vrátí. Na konec jim bylo umožněno odcestovat. Do Dijonu přijeli v polovině listopadu 1938, sedm týdnů po zahájení semestru.⁴¹ Pro Císaře to byl závěrečný ročník, ve kterém skládal druhou část maturity a tak pro něj bylo zpoždění nepříjemným handicapem. Vedení lycea rozhodlo, že studenti z Československa nebudou v prvním semestru hodnoceni.⁴² Po 15. březnu 1939 řada studentů v Dijonu řešila otázku, zda zůstat ve Francii nebo se vrátit do nově vzniklého protektorátu. Císař se rozhodl pro cestu domů.⁴³

Za druhé světové války pracoval jako úředník. Po jejím skončení nastoupil na Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy. V roce 1945 vstoupil do KSČ. V letech 1952 – 1957 působil jako tajemník KV KSČ v Plzni. Na přelomu 50. a 60. let byl zástupcem šéfredaktora Rudého práva. V letech 1963 – 1965 získal post ministra školství. Z něho byl pro své liberální názory odvolán a po další tři roky působil jako velvyslanec v Rumunsku. V době pražského jara byl zvolen tajemníkem ÚV KSČ pro školství vědu a kulturu. Po odstoupení Novotného byl neúspěšným kandidátem na presidenta. Po srpnové okupaci byl již předsedou České národní rady. V listopadu 1960 byl z této funkce odvolán a v roce 1970 vyloučen z KSČ. Po roce 1989 byl znovu jedním z kandidátů na presidenta. Své kandidatury se vzdal ve prospěch

³⁷ Tomeš, J.a kol.: Český biografický slovník XX.století, nakl. Paseka, 1999, s. 207 - 208

³⁸ Císař, Čestmír: Člověk a politik. Kniha vzpomínek a úvah, Praha, 1998, s. 20

³⁹ tamtéž: s. 21

⁴⁰ tamtéž: s. 21, 22; Černý, Václav: c.d., s. 13

⁴¹ tamtéž: s. 36

⁴² tamtéž: s. 23, 36

⁴³ tamtéž: s. 36

Václava Havla. Koncem prosince byl jmenován velvyslancem se zvláštním posláním a poradcem ministra zahraničí J. Dienstbiera a roku 1991 velvyslancem ČSFR u Rady Evropy. Po nátlaku veřejnosti byl odvolán.⁴⁴

DALŠÍ STUDENTI

Mezi další studenty patří například filmový a divadelní herec Raoul Schránil, kterého mladší generace zná z filmů pro pamětníky jako jsou Holka nebo kluk, Kristián, Dědečkem proti své vůli. Dále filmový režisér, který je mladší generaci znám více a to Zdeněk Troška, nebo český spisovatel a překladatel v současné době přednášející na Filosofické fakultě v Praze Václav Jemek.

LYCEUM DNES⁴⁵

Od 20. a 30. let 20. století uplynulo hodně času, přesto se dá říci, že některé věci se na Carnotově lyceu nezměnily. Zůstalo rozdělení lycea na tři části podle stáří studentů. Tyto tři části se v současnosti označují jako College Carnot, Lycée Carnot a Classes préparatoires. I dnes je studium na lyceu tříleté. Nově přijímaní žáci jsou zařazováni do sekundy, pak navštěvují primu a nakonec třídu zvanou „Terminale“.

V sekundě si studenti vybírají druhý cizí jazyk a jeden ze tří povinně volitelných předmětů (ekonomické vědy, technika automatických systémů, aplikovaná informatika). V classe premiere musí studenti určit směr svého studia. Vybírají mezi čtyřmi obory. Druhý ročník je završen ústní a písemnou maturitou z francouzštiny (za V.Černého to byly i některé oborové předměty). V posledním ročníku student ještě upřesňuje svoji specializaci. Terminale je zakončen maturitní zkouškou, která se skládá ze všech předmětů a trvá asi týden.

Co se týče všedního dne, tak mám dojem, že se režim poněkud uvolnil, i když stále zůstává dost přísný. Vyučování začíná v 8.15 a jeho dopolední část trvá až do 11.55. Vyučovací hodina trvá 55 minut. Odpolední vyučování je zpravidla do 17.00 hod. Do 19 hodin mohou studenti bez větších problémů lyceum opustit. Po této hodině ale potřebují speciální povolení, o které se musí žádat s předstihem. Studenti ve Francii mají jinak rozvržený týden, než studenti v Čechách. Konkrétně na lyceu v Dijonu, je volné středeční a sobotní odpoledne a neděle.

⁴⁴ zdrojem mi byly www stránky libri (<http://www.libri.cz/databaze/kdo20/list.php?od=c&start=1>)

⁴⁵ zdrojem mi byly www stránky české sekce Carnotova lycea (<http://www.volny.cz/carnot/Historie.htm>)

Takže jen jiné volné dny, úprava maturit a větší specializace předmětů, která je v dnešní době pochopitelná, a více volného času studentů, můžeme považovat za nejvýraznější změny.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:

- Borovičková, Adriena: Voskovec & Wachsmanni. Z rodinné kroniky a dopisů, Praha, 1996
- Cinger, František: Smějící se slzy aneb soukromý život Jana Wericha, Praha, 2004
- Císař, Čestmír: Člověk a politik. Kniha vzpomínek a úvah, Praha, 1998
- Černý, Václav: Paměti I. 1921 – 1938, Brno, 1994
- Shonberg, Michal: Rozhovory s Voskovcem, Praha, 2005
- Tomeš, Josef a kol.: Český biografický slovník XX.století – III.díl, nakl. Paseka, 1999
- Encyklopedie světového malířství, Academia, Praha, 1975

SEZNAM POUŽITÝCH WEBOVÝCH STRÁNEK:

- www stránky české sekce Carnotova lycea (<http://www.volny.cz/carnot/Historie.htm>)
- www stránky Maison de Bourgogne (<http://www.bourgogne.cz/>)
- www stránky libri (<http://www.libri.cz/databaze/kdo20/list.php?od=c&start=1>)